

Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning

Til stede:

Medlemmer

Dekan Ragnhild Hennum, Universitetet i Oslo, leder
Instituttleder Torjer Olsen, UiT – Norges arktiske universitet
Professor Yan Zhao, Nord universitet
Divisjonsdirektør Camilla R sj , Nofima
Avdelingsdirektør Johannes Waage L vhaug, Forskningsrådet
Forsker 1 Liza Reisel, Institutt for samfunnsforskning
Stipendiat Nicolas Gibney, Stipendiatorganisasjonene i Norge
Student Ninni Eliassen Zinober, Norsk studentorganisasjon
Førsteamanuensis Anna Dro dzowicz, Høgskolen i Innlandet (ekstra vara for AYW)
Seniorrådgiver Linda Lien, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
Seniorrådgiver Elise Naumann, Kunnskapsdepartementet (delvis til stede digitalt)

Sekretariat

Seniorrådgiver Heidi Holt Zachariassen
Seniorrådgiver Ella Ghosh

Ikke til stede:

Forskningsssjef Ole Jacob Sending, Norsk utenrikspolitisk institutt, nestleder
Professor Are Skeie Hermansen, Akademiet for yngre forskere
Førsteamanuensis Ronald Mayora Synnes, Universitetet
Forsker I Julia Orupabo, Institutt for samfunnsforskning
Forskningsleder Tove Håpnes, Sintef

Referat fra møte i Kif-komiteen i Bodø 5–6. september 2024

Program

Dato	Tid	Aktivitet	Sted
5. september	11.30	Ankomst og møtestart	Scandic Havet hotell, Bodø
	13.00	Lunsj	
	14.00	Innlegg fra Herdis Hølleland, HK-dir	Digitalt
	16.30	Møtet avsluttes	
	18.00	Felles middag	Bryggerikaia
6. september	08.15	Avreise til Nord Universitet	
	09.00	M�te med Nords ledelse	
	11.00	Oppsummering og avslutning av komitem�tet	
	12.00	Lunsj	
	13.00	Felles avreise til flyplassen	

Saksliste

Sak 28/24	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 29/24	Godkjenning av referat
Sak 30/24	Regnskapsoversikt og prognose
Sak 31/24	HK-dirs notat Mangfold og ulikhet i høyere utdanning Herdis Hølleland (digitalt): Presentasjon med påfølgende diskusjon
Sak 32/24	Rundebordsmøte 17. september - notat
Sak 33/24	Møte med forskningsminister Oddmund Hoel 25. oktober
Sak 34/24	Besøk på Nord universitet
Sak 35/24	Orienteringssaker Leder, sekretariat og enkeltmedlemmer forteller om aktiviteter og innspill.
Sak 36/24	Eventuelt

Sak 28/24 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det kom ingen innspill til innkalling og saksliste.

Vedtak: *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Sak 29/24 Godkjenning av referat

Det kom ingen innspill til referat utover de som allerede var innarbeidet før møtet.

Vedtak: *Kif-komiteen godkjenner referatet med de foreslåtte endringer/korreksjoner. Referatet legges ut på www.kifinfo.no etter Kif-komiteens endelige godkjenning i møtet.*

Sak 30/24 Regnskapsoversikt og prognose

Sekretariatet la frem regnskapsoversikt. Kif har i 2024 noe mer disponible midler enn normalt. En stor andel av ubrukte midler i august forklares ut fra at UHR først fakturerer for lønnsmidler i desember, og at halvparten av tildelingen til Kilden kommer også i desember.

Komiteleder forklarte først at bruk av lønnsmidler/vikarmidler påvirkes av at Heidi Holt Zachariassen slutter i stillingen fra november. Karina Lystad vil jobbe som vikar. Det var enighet om å utvide midler utover det som står i prognosen, avhengig av arbeidsmengde/behov for avlastning.

I månedene fremover løper utgifter til drift av komiteen og prosjekter, og særlig det siste ble viet oppmerksomhet. Det kom ikke kommentarer til utgifter knyttet til drift av komiteen. Det kom tilbakemeldinger om følgende punkter under «Prosjekter». Det ble foreslått å legge til 200 000 kroner til forskningsprosjektet om effekten av handlingsplaner. Tildeling fra Kunnskapsdepartementet er på 500 000 kroner. Komiteen gikk også raskt gjennom forslag om illustrasjonsoppdrag, jubileumsfilm og konferanser (de siste to er drøftet tidligere)

Vedtak: *Komiteen foreslår å bruke mer på vikar for å sikre at planlagte aktiviteter gjennomføres. Det ble foreslått å bruke 200 000 til det planlagte forskningsoppdraget om handlingsplaners effekt. Det var enighet om foreslått bruk av midler til illustrasjonsoppdrag, jubileumsfilm og konferanser. Vedtak følges opp av komiteleder og sekretariatet.*

Sak 31/24 HK-dirs notat Mangfold og ulikhet i høyere utdanning. Presentasjon med påfølgende diskusjon (ved Herdis Hølleland (digitalt))

Herdis Hølleland fra HK-dir presenterte notatet Mangfold og ulikhet i høyere utdanning. Notatet gir innsikt hvordan sosiodemografiske bakgrunnsvariabler påvirker rekruttering til og gjennomføring i høyere utdanning i Norge. Notatet bygger på funn fra nyere forskning og analyser og relevant statistikk fra SSB og er et viktig supplement til den kunnskapsgjennomgangen Kif har bestilt fra Institutt for Samfunnsforskning om sosial bakgrunn i forskning.

Noen av hovedfunnene hentet fra notatet fra HK-dir viser at foreldres utdanningsnivå fortsatt har stor betydning for barn og unges prestasjoner i hele utdanningsløpet – fra grunnskole til høyere utdanning. Elever med foreldre med høyere utdanning og inntekt gjør det bedre på nasjonale prøver, oppnår flere grunnskolepoeng, velger i større grad studieforbereidende og gjennomfører videregående opplæring i større grad enn elever av foreldre med grunnskole som høyeste utdanning. Unge av foreldre med høyere utdanning har også større sannsynlighet for å ta og gjennomføre høyere utdanning. Rapporten viser også at rekruttering til høyere utdanning også påvirkes av andre demografiske variabler som kjønn, innvandringskategori og geografi. ([Mangfold og ulikhet i høyere utdanning, HK-dir notat nr.03/2024](#))

I påfølgende diskusjon i komiteen kom det noen innspill til politikimplikasjoner og innspill. Blant annet ble betydningen av god karriereveiledning nevnt. HK-dir har tre rapporter om karriereveiledning, men ingen av disse har inkludert et kjønnsperspektiv. Et annet viktig virkemiddel er Forskerskolen. I dag finnes de innen noen fagdisipliner, men et forslag var å utvide denne ordningen til ulike studentgrupper. Et slikt tilbud kan være hensiktsmessig i kritiske overganger i et forskerkarriereløp for å få med seg et større mangfold av studenter og forskere. Det ble stilt spørsmål om Forskerskoleordningen har blitt evaluert. Det kunne være nyttig med en systematisk erfaringsoppsummering med tanke på endringer i denne ordningen. Mentorprogrammet Nattergalen, finansiert av Buf-Dir, var også et tiltak som ble nevnt. Dette er i dag et tilbud for profesjonsutdanninger. I presentasjonen ble det også gitt eksempler på tiltak for sosial og faglig integrering som komiteen kan ta med seg videre i arbeidet med å utvikle feltet om sosial bakgrunn i forskning:

- Eksplitt forklare hva som forventes av førsteårsstudenter og gjøre dem kjent med høyere utdannings «spilleregler»
- Kursing i akademisk kompetanse der førsteårsstudenter trenes i å lese, reflektere over og strukturere akademiske tekster
- Mer kultursensitive arrangementer (e.g. alkoholfrie)
- Flere mindre støttegrupper – ikke bare store faddergrupper
- Læringsarenaer utenfor campus
- Legge til rette for å bygge en *institutional interdependent learning culture* med større søkelys på samarbeid mellom studenter og studenter og fagansatte og utvide hva som «teller» som kunnskap ved å trekke veksler på førstegenerasjonsstudenters egne erfaringer

I tillegg ble det uttrykt behov for mer kunnskap om dette feltet i form av forskning og statistikk.

Vedtak: Komiteen tar presentasjonen av rapporten til orientering og takker Herdis Hølleland for presentasjonen.

Sak 32/24 Rundebordsmøte 17. september – notat

Et røft utkast til notat til deltakere i rundebordsmøtet var vedlegg til saken. Komiteen hadde en rekke kommentarer til form og innhold.

- Det ble foreslått å fjerne tekst om ulike institusjoners roller og arbeid med likestilling og mangfold
- Uttrykket «Kifs tematikk» må fjernes – dette er en tematikk for sektoren, ikke bare Kif
- Det ble foreslått å legge til spørsmålene til vurdering til komiteen inn i notatet til deltakere
- Teksten må bli mindre normativ, heller om hvorfor det er relevant for nettopp disse aktørene å snakke sammen
- Hensikten er at man lærer av hverandre og gode eksempler, det er behov for inspirasjon og systematisk erfaringsutveksling
- Flere har ansvar for kunnskapsproduksjon, dette kan bedres hvis vi er mer obs på hvor det er hull
- Det er store kutt i sektoren. Hvordan får vi til mer ved å bruke hverandres ressurser?

Det underliggende budskapet fra komiteen må være: inviterte enheter må ta ansvar – dra i samme retning

Vedtak: *Notatet revideres med bakgrunn i komiteens innspill og sendes på sirk med kort frist slik at det kan sendes ut flere dager før møtet.*

Sak 33/24 Møte med forskningsminister Oddmund Hoel 25. oktober

Et brev med forslag til dagsorden er allerede sendt Kunnskapsdepartementet, med forslag om at en noe bredere gruppe fra embetsverket deltar enn det som har vært tilfelle før. Her er noen innspill om temaer som bør tas inn i diskusjonen. Noen kan inn i punkter som allerede er på dagsorden, andre kan være tillegg til innsendte punkter.

- Kif har sett at referanser til likestilling er fjernet i tildelingsbrev for 2024. Vil disse tema innlemmes i Departementets styringsdialog på annet vis, for eksempel i diskusjoner om utviklingsavtaler?
- Hvem i Kunnskapsdepartementet er ansvarlig for integrering av likestilling i departementets faglige arbeid?
- Hvordan arbeider KD med rapportering og monitorering?
- Kifs arbeid med utvidet mandat fra 2022 – sosial bakgrunn, inkludering og trakassering
- Kifs anbefalinger om interseksjonalitet og inkludering
- Ny forskrift: Norsk fagspråk – hva slags implikasjoner har det for mangfold
- Hvilke implikasjoner har behandlingen av rapporten fra Sannhets- og forsoningskommisjonen for Kif og KD?
- Kutt i sektoren- hvordan kan vi sammen styrke arbeidet? Hjelp hverandre. Hvordan kan vi hjelpe hverandre med de ressursene vi har?

Vedtak: *Leder, nestleder og sekretariat sender revidert forslag til dagsorden som tar høyde for komiteens innspill under møtet.*

Sak 34/24 Besøk på Nord universitet

Komiteen møtte en stor gruppe fra Nord Universitet med god representasjon fra ledelse og ulike aktører ved institusjonen som jobber med kjønnsbalanse og mangfold. Kif fikk en god innføring i arbeidet med likestilling og mangfold ved Nord Universitet og om BALANSE+-prosjektet som universitetet har blitt tildelt. Kifs leder hadde også en innledning om Kifs arbeid. Komiteen opplevde møtet som veldig bra og satte pris på en åpen samtale om felles utfordringer. Et oppsummerende brev (vedlagt) med hovedpunkter fra diskusjonen har blitt sendt til Nord Universitet.

I etterkant av møtet oppsummerte komiteen møtet og diskuterte også formen for institusjonsbesøk fremover. Det er viktig at så mange ledere som mulig er med. Nord Universitet stilte med mange ledere og dette ga en fin diskusjon. I fremtidige henvendelser til institusjoner er det viktig å være tydelig i henvendelsen som sendes at det er ønskelig med at så mange ledere som mulig stiller i møtet. På de institusjonene som har fakultetsvise handlingsplaner i tillegg til en overordnet plan, kan det være en ide å få en kort presentasjon av disse. Det kan være en ide å kun samle øverste ledelse/rektor til slutt for en oppsummerende samtale. Et oppfølgingsmøte noen måneder etter besøket kan være en fin måte å følge opp institusjonen etter besøket fra Kif.

Vedtak: *Med bakgrunn i besøket og komiteens vurderinger sendes et oppsummerende brev til Nord Universitet etter møtet.*

Sak 35/24 Orienteringssaker

- **ISF prosjekt sosial bakgrunn**
- **20-årsjubileet til KIF**
- **Film til 20-års jubileet**
- **Regional fagsamling i Bergen**
- **ARK-konferansen**
- **Felles konferanse med Forskningsrådet 24.oktober**
- **Siste nytt fra Kifinfo: to oppdateringer**
- **Øvrige orienteringssaker:**
 - Orientering om aktiviteter i Balanseprogrammet
 - Orientering om GENDERACTIONplus
 - Komitemedlemmene orienterer om arrangement de har deltatt på som Kif-medlemmer
 - Komiteleder orienterer om arrangementer hun har deltatt på for Kif

Vedtak: *Komiteen tar orienteringssakene til etterretning.*